

Bruselis, 2022 12 08
SWD(2022) 402 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

**Iniciatyva patobulinti galiojančias taisykles ir išplėsti apmokestinimo srities
informacijos mainų sistemą, kad ji apimtų kriptoturtą**

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos

**kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo
apmokestinimo srityje**

{COM(2022) 707 final} - {SEC(2022) 438 final} - {SWD(2022) 400 final} -
{SWD(2022) 401 final}

Santraukos lentelė
Iniciatyvos patobulinti galiojančias taisykles ir išplėsti apmokestinimo srities informacijos mainų sistemą, kad ji apimtų kriptoturtą, poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Pagrindinė šia iniciatyva sprendžiama problema yra ta, kad mokesčių administratoriams trūksta informacijos, kurią naudodami jie galėtų stebėti pajamas, gaunamas naudojant kriptoturtą. Dėl duomenų, susijusių su kriptoturto naudotojų gaunamomis įplaukomis ir pajamomis, trūkumo labai apribojamos mokesčių administratorių galimybės užtikrinti, kad mokėtini mokesčiai būtų faktiškai sumokami. Kriptoturtui šiuo metu netaikoma Direktyva dėl administracinio bendradarbiavimo (Tarybos direktyva 2011/16/ES, toliau – DAB), kurioje numatyti automatiniai valstybių narių informacijos mainai mokesčių tikslais. Internetiniais produktais, paslaugomis ir programėlėmis, visų pirma tais, kuriuos teikiant naudojami paskirstymo tinklai, kaip antai kriptoturtu, galima lengvai prekiauti tarpvalstybiniu mastu. Dėl to kyla sunkumų norint gauti mokestinės informacijos, o juos galima įveikti tik tuomet, kai šalys glaudžiai bendradarbiauja administravimo srityje.
Ko šia iniciatyva tikimasi pasiekti?
Bendras šio pasiūlymo tikslas – užtikrinti sąžiningą ir efektyvų bendrosios rinkos veikimą padidinant bendrą mokesčių skaidrumą. Tai būtų naudinga ne tik mokesčių administratoriams, bet ir naudotojams bei paslaugų teikėjams. Šia iniciatyva taip pat siekiama apsaugoti valstybių narių mokestines pajamas, išplečiant ir paaiškinant pareigas teikti duomenis, susijusius su kriptoturtu Europos Sąjungoje. Konkrečiau, šiuo pasiūlymu (dėl 8-osios DAB) turėtų būti pagerintas valstybių narių gebėjimas aptikti mokestinio sukčiavimo, mokesčių slėpimo ir mokesčių vengimo atvejus ir su jais kovoti. Jis taip pat turėtų atgrasyti nuo reikalavimų nesilaikymo.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
Valstybių narių veiksmais negalima efektyviai ir veiksmingai išspręsti tarpvalstybinio pobūdžio problemų. Panašu, kad geriau būtų laikytis visos ES mastu taikomo požiūrio ir taip išvengti padėties, kai tam tikros arba visos valstybės narės vienašališkai taiko skirtingus duomenų teikimo reikalavimus. ES lygmens veiksmais užtikrinamas nuoseklumas, sumažinama duomenis teikiantiems subjektams ir mokesčių administratoriams tenkanti administracinė našta, be to, šie veiksmai patikimesni atsižvelgiant į spragas, galinčias atsirasti dėl minėto turto nepastovumo.
B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
Buvo apsvarstytos šios galimybės: a) ne teisėkūros procedūra priimami, privalomos teisinės galios neturintys teisės aktai ir b) šešios galimos teisėkūros iniciatyvos. Teisėkūros iniciatyvos apimtų šias alternatyvas: 1) informacijos teikimą apie kiekvieną sandorį; 2) informacijos teikimą apie kiekvieną sandorį, nustatant MVĮ ribą; 3) visų suvestinių duomenų teikimą; 4) visų suvestinių duomenų teikimą, nustatant MVĮ ribą; 5) mišrią arba tarpinę galimybę ir 6) mišrią arba tarpinę galimybę, nustatant MVĮ ribą. Tinkamiausias pasirinkimas yra tarpinės aprėpties teisėkūros iniciatyva. Taigi mišri arba tarpinė galimybė (5 galimybė) yra tinkamiausia šios iniciatyvos tikslams pasiekti. Duomenis turėtų teikti visi – nepriklausomai nuo dydžio ir įsisteigimo šalies – kriptoturto paslaugų teikėjai, kai jie vykdo sandorius, kuriuose dalyvauja ES reziduojantys klientai. Taip bus sukurta nauja duomenų teikimo ir mokesčių administratorių tarpusavio informacijos mainų sistema. Iniciatyva siekiama keistis nors iš dalies apibendrinta informacija apie tinkamo parduoti kriptoturto sandorius.

Kas kuriai galimybei pritaria?
Per viešas ir specialias konsultacijas su kriptoturto paslaugų teikėjais pasiekti rezultatai rodo teisėkūros iniciatyvai palankią tendenciją. Dauguma valstybių narių taip pat pritarė tinkamiausiai galimybei.
C. Tinkamiausios galimybės poveikis
Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?
Ši iniciatyva turėtų duoti didelę tiesioginę ekonominę naudą. Ji turės teigiamą poveikį mokesčių surinkimui: apskaičiuota, kad papildomos mokesstinės pajamos iš kriptoturto sandorių sieks 1,7 mlrd. EUR. Iš šių pajamų galima finansuoti valstybių narių ekonominę ir socialinę politiką. Tikimasi, kad ši iniciatyva prisidės prie teisingumo užtikrinimo ir didesnio pasitikėjimo mokesčių sistemomis, nes našta sąžiningai dalysis visi mokesčių mokėtojai.
Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?
IT sprendimas, kuris labiausiai palengvintų duomenų teikimo ir keitimosi informacija procesus ir kurį įdiegus visų susijusių šalių, t. y. kriptoturto paslaugų teikėjų, valstybių narių ir Komisijos, patiriamos sąnaudos būtų mažiausios, o nauda – didžiausia, – centrinis registras (jau naudojamas keičiantis informacija pagal 3-iąją ir 6-ąją DAB). Panašiai kaip ir ankstesnių duomenų teikimo reikalavimų atveju, kriptoturto tvarkančių mokesčių administratorių vienkartinės su kūrimu susijusios išlaidos svyruoja nuo 1 mln. EUR iki 12,96 mln. EUR, o pasikartojančios išlaidos – nuo 1 mln. EUR iki 5,67 mln. EUR. Apskaičiuota, kad kriptoturto paslaugų teikėjai patirs apie 259 mln. EUR vienkartinių išlaidų ir 22,6–24 mln. EUR pasikartojančių išlaidų. Europos Komisija taip pat turėtų patirti apie 0,48 mln. EUR vienkartinių išlaidų ir 0,21 mln. EUR pasikartojančių išlaidų. Vis dėlto šie įverčiai grindžiami įvairiomis prielaidomis ir ekstrapoliacijomis, todėl turėtų būti taikomi atsargiai.
Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?
Šios iniciatyvos poveikis mažosioms ir vidutinėms įmonėms turėtų būti nedidelis. Didele teiktinos informacijos dalimi kriptoturto paslaugų teikėjai jau dabar gali naudotis vykdydami kasdienes operacijas. Be to, kriptoturto rinka ir paslaugų teikėjai greitai kinta. Nepaisant dėl šios iniciatyvos patirsimų reikalavimų laikymosi išlaidų, ES mastu taikomas bendras taisyklių rinkinys gali būti MVĮ palankesnis nei galbūt skirtingai atskirose valstybėse narėse taikomi duomenų teikimo reikalavimai. Šia iniciatyva taip pat turėtų būti užtikrinamos vienodos visų kategorijų rinkos dalyvių sąlygos, o tai turėtų būti naudinga MVĮ.
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Išlaidos, kurias patirs nacionaliniai administravimo subjektai, priklausys nuo keitimuisi informacija naudojimo IT sprendimo. Nauda nacionaliniams biudžetams, t. y. milijardai eurų papildomų mokesčių pajamų (apie 1,7 mlrd. EUR, jei bus pasirinkta tinkamiausia galimybė), gerokai viršys su kiekviena galimybe susijusias sąnaudas.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Ši iniciatyva atitiks Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą, todėl nedarys neigiamo poveikio pagrindinei teisei į asmens duomenų apsaugą.
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?
Iniciatyva bus stebima remiantis informacija, renkama per kasmetinius vertinimus ir aptarimus su mokesčių administratoriais. Išsamesnis vertinimas bus atliktas laikantis DAB bendrųjų vertinimo nuostatų, kai Komisija turės pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl Direktyvos dėl administracinio bendradarbiavimo tiesioginio apmokestinimo srityje veikimo.